

PARAULA I VIDA

Globalitzem la solidaritat

Divendres que ve serà el dia de de-juni voluntari contra la fam, i en aquests dies i sobretot el proper diumenge tindrem la reflexió, dinamització i col·lecta per ajudar diversos projectes de solidaritat en zones i germans diversos del tercer món. Els amics i amigues de **Mans Unides**, un any més, truquen a la nostra porta perquè tots ens fem conscients de les carències que tenen a tants llocs del nostre món, i que hem de globalitzar la solidaritat. Hem d'acollir aquesta crida perquè «*la fraternitat, és fonament i camí per a la pau*», com diu el Papa Francesc, i també ell recorda els pensaments del Beat Pau VI que «*el desenvolupament integral dels pobles és el nou nom de la pau*», i el de Sant Joan Pau II que afirmava amb rotunditat que «*la pau és obra de la solidaritat*».

El lema 2017 de la Campanya de Mans Unides, «**El món no necessita més menjar. Necessita més gent compromesa**», subratlla que un terç dels nostres aliments acaba a les escombraries, i mentrestant, paradoxalment, 800 milions de persones continuen patint fam a tot el món. El problema de la fam és

una paradoxa escandalosa! Segons la FAO es produeix el suficient per a alimentar gairebé el doble de la població mundial actual. No obstant això, centenars de milions de persones segueixen sense poder exercir un dret humà fonamental: el dret a alimentar-se de forma segura, suficient i nutritiva.

D'aquí el seriós imperatiu moral d'ajudar-se els qui més puguin als qui tinguin menys, però també de reflexionar sobre la necessitat de canviar realment el nostre estil de vida, incloent-hi l'alimentari, quan a molts llocs del planeta està marcat pel consumisme, el desaprofitament i el malbaratament dels aliments. El Papa Francesc ens recorda que «*el malbaratament dels aliments és un signe dels fruits de la cultura del descart que sovint condueix a sacrificar homes i dones als ídols dels guanys i del consum, un trist signe de la globalització de la indiferència que ens va acostumant lentament al sofriment dels altres, com si fos quelcom normal*». En aquest sentit, el repete de la fam i de la malnutrició no té només una dimensió econòmica o científica, que es refereix als aspectes quantitativs i qualitativs de la cadena alimentària, sinó que

té sobretot una dimensió ètica i antropològica.

Mans Unides és una organització que neix en el si de l'Acció Catòlica per començar una acció, una campanya contra la fam. En el seu manifest de convocatòria ja deien: «*Declarem la guerra a la fam*», expressió pròpia d'una organització dedicada a la formació militant des de l'Evangeli, la vida contemplativa i la Doctrina social de l'Església. Som cridats, doncs, a combatre les causes d'aquestes injustícies i a promoure, en les nostres famílies, comunitats parroquials, ambients, treballs, l'ús responsable dels aliments, educant especialment els petits, també a la catequesi, per evitar capricis i malbarataments en l'alimentació. Ens cal generar plans i compromisos concrets que promoguin una concepció dels aliments com a menjar per a éssers humans i no com a negoci, compromís amb una agricultura sostenible, en el si d'una economia global justa, i un aprofitament integral de la producció, evitant la pèrdua i malbaratament d'aliments. En definitiva, «*el món no necessita més menjar. Necessita més gent compromesa*».

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

ACTUALITAT

Janeiras a la Catedral

El Grup Folkloric de la Casa de Portugal va cantar les tradicionals Janeiras, amb què felicitat i desitja un bon any nou al Copríncep episcopal i a la Diòcesi, amb la joia del Naixement de Crist, a la Catedral de Santa Maria d'Urgell, el diumenge 22 de gener. Per 17a vegada al Principat d'Andorra, i per 8a vegada a la Catedral de Santa Maria d'Urgell, la comunitat portuguesa que viu al Principat d'Andorra felicitat amb els seus cants les diverses parròquies del Principat d'Andorra i l'Arquebisbe-Copríncep.

Els cantaires, habillats amb els seus tradicionals vestits, van solemnitzar l'Eucaristia dominical que fou presidida per Mons. Joan-Enric Vives i concelebrada pel Degà del Capítol i Rector de la Parròquia de Sant Ot de La Seu d'Urgell, Mn. Xavier Parés.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Sal de la terra i llum del món

«**V**osaltres sou la sal de la terra [...] Vosaltres sou la llum del món». Aquestes dues sentències de Jesús en l'Evangeli d'aquest diumenge descriuen de manera imperativa els seus deixebles. El verb en present porta implícit el *sigueu*: «sal», que ha de mantenir les propietats, ja que si no és així perd la seva utilitat; «llum», que té la finalitat de brillar, il·luminar i ser vista pels altres. Quina força tenen les dues imatges que assenyalen l'abast *universal* (terra-món) del discipulatge de Jesús!

El deixeble de Jesús és «la sal de la terra» i «la llum del món» en sentit exclusiu, sense parangó.

La terra i el món tan freturosos de pau i harmonia, de vida plena per als homes, dones i infants que hi vivim, tenen en la persona de Jesús i en el seu seguiment el sentit (sabor) de tota existència i la possibilitat de caminar (sense foscor) pel camí que du a la Vida.

Ser sal i llum de la terra, del món, en el segle XXI és una tasca existencial àrdua. Ho ha estat sempre. No ens desanimem. Ens cal estar convençuts que *som* sal i llum i que podem canviar el nostre entorn. No per mèrits propis, sinó per do d'Aquell a qui seguim. Són moltes les circumstàncies en què la nostra salabor i claror són efectives. Pot-

ser en el cercle personal ens és més fàcil adonar-nos quan som requerits a *condimentar* i *il·luminar* una determinada situació. Però no oblidem també la dimensió comunitària. El nostre poble es troba políticament immers en un procés de canvi que cerca un major grau de llibertat, de justícia i de benestar, en què «la sal» i «la llum» a què es refereix Jesús són imprescindibles. Si nosaltres no la hi posem i projectem, qui ho farà? També en aquesta labor, a través del captament dels seguidors de Jesús, pot ser glorificat el nostre Pare del cel.

Concepció Huerta

PALABRA Y VIDA

Globalicemos la solidaridad

El próximo viernes será el día del ayuno voluntario contra el hambre, y en estos días y sobre todo el próximo domingo tendremos la reflexión, dinamización y colecta para ayudar a diversos proyectos de solidaridad con zonas y hermanos varios del tercer mundo. Los amigos y amigas de **Manos Unidas**, un año más, llaman a nuestra puerta para que todos nos hagamos conscientes de las carencias que tienen en tantos lugares de nuestro mundo, y que debemos globalizar la solidaridad. Hemos de acoger este llamamiento porque «*la fraternidad, es fundamento y camino para la paz*», como dice el Papa Francisco, y también él recuerda los pensamientos del Beato Pablo VI que «*el desarrollo integral de los pueblos es el nuevo nombre de la paz*», y el de San Juan Pablo II que afirmaba con rotundidad que «*la paz es obra de la solidaridad*».

El lema 2017 de la Campaña de Manos Unidas, «**El mundo no necesita más comida. Necesita más gente comprometida**», subraya que un tercio de nuestros alimentos termina en la basura, y al mismo tiempo, paradójicamente, 800 millones de personas continúan sufriendo hambre en todo el mundo. ¡El problema del hambre es una paradoja escandalosa! Según la FAO el mundo produce lo suficiente para alimentar casi el doble de la población mundial actual. Sin embargo, cientos de millones de personas siguen sin poder ejercer un derecho humano fundamental: el derecho a alimentarse de forma segura, suficiente y nutritiva.

De ahí el serio imperativo moral de que los que más puedan ayuden a quienes tengan menos, pero también de que reflexionemos sobre la necesidad de cambiar realmente nuestro estilo de vida, incluyendo el alimentario, cuando en tantos lugares del planeta se da el consumismo, el desperdicio y el despilfarro de los alimentos. El Papa Francisco nos recuerda que «*el despilfarro de los alimentos es un signo de los frutos de la cultura del descarte que a menudo conduce a sacrificar hombres y mujeres a los ídolos de las ganancias y del consumo, un triste signo de la globalización de la indiferencia que nos va acostumbrando lentamente al sufrimiento de los demás, como si fuera algo normal*». En este sentido, el reto del hambre y de la malnutrición no sólo tiene una dimensión económica o científica, que se refiere a los aspectos cuantitativos y cualitativos de la cadena alimentaria, sino que tiene sobre todo una dimensión ética y antropológica.

Manos Unidas es una organización que nace en el seno de la Acción Católica para comenzar una acción, una campaña contra el hambre. En su manifiesto de convocatoria ya decían: «*Declaramos la guerra al hambre*», expresión propia de una organización dedicada a la formación militante desde el Evangelio, la vida contemplativa y la Doctrina social de la Iglesia. Estamos llamados, pues, a combatir las causas de estas injusticias y a promover, en nuestras familias, comunidades parroquiales, ambientes, trabajos, el uso responsable de los alimentos, educando especialmente a los pequeños, también en la catequesis, para evitar caprichos y derroches en la alimentación. Necesitamos generar planes y compromisos concretos que promuevan una concepción de los alimentos como comida para seres humanos y no como negocio, compromiso con una agricultura sostenible, en el seno de una economía global justa, y un aprovechamiento integral de la producción, evitando la pérdida y el desperdicio de alimentos. En definitiva, «*el mundo no necesita más comida. Necesita más gente comprometida*».

† Joan-Enric Vives
Arzobispo de Urgell

Celebració a la diòcesi de le

La diòcesi d'Urgell va celebrar, el dia 17 de gener, la festivitat de Sant Antoni Abat, patró de la pagesia, i els rectors de moltes parròquies van beneir els animals domèstics i els equins, després d'una missa que és de les més participades.

A més, en molts indrets, les confraries de Sant Antoni van cuinar el plat de muntanya que recull l'antiga tradició de solidaritat, l'escudella; i es van fer activitats relacionades amb l'acció social.

A la Catedral, Mn. Xavier Parés va presidir la missa solemne en honor del Sant, amb assistència dels membres de la Confraria de Sant Antoni i els abanderats, acompanyats per les autoritats i pel poble fidel. En acabar l'ofici es féu la benedicció i el repartiment dels panets. La benedicció dels animals domèstics, tota una festa familiar i entranyable, es féu a la Plaça dels Oms. Al Passeig, llargues cues de persones esperaven la seva ració de la calderada, mentre es feien els tradicionals «Tres Tombs», encapçalats els cavalls pels tres banderers.

La Confraria de Sant Antoni Abat va cuinar, a La Seu d'Urgell, escudella per a 3.000 persones, fent servir 800 quilos de verdures, llegums i carns.

A Puigcerdà, Sort i a d'altres parròquies importants la missa va ser molt participada i la benedicció dels animals va ser un moment per a la trobada.

L'escudella té origen en la solidaritat entre famílies

A d'altres indrets, com a Albesa o Ponts, es va celebrar la festa de Sant Antoni i de Sant Sebastià el matí de diumenge. Els fidels de Ponts van pelegrinar fins a l'església de Sant Sebastià d'El Gos i, on abans de començar la missa, es va fer el tradicional sorteig de «les tires de Sant Antoni» per recaptar fons per als pro-

jectes d'ajudes a infants i persones grans de la Càritas parroquial.

Anys de tradició al Principat d'Andorra

Al Principat d'Andorra aquesta és una festa molt seguida. A Escaldes-Engordany, fa dos anys que es va recuperar la celebració i els Amics del Pont dels Escalls van encarregar-se de l'Escudella de Sant Antoni. Una trentena d'escudellers van repartir 2.500 racions als ciutadans beneïdes per Mn. Jaume Soy.

A Encamp se celebrà la festa de Sant Antoni el diumenge dia 15 de gener, després de la tradicional missa i de la benedicció de Mn. Antoni Elvira. La neu no va ser impediment i centenars de persones van fer cua i es van repartir 1.500 racions d'escudella, en la confecció de la qual va participar la gent gran

Mn. Xavier Parés va beneir els animals a La Seu d'Urgell

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «Ser avui autèntics deixebles de Jesús vol dir també acceptar la seva proposta de no-violència» (4 de gener de 2017).

@Pontifex: «Que la caritat i la no-violència guïïn la manera com ens tractem els uns als altres» (5 de gener de 2017).

@Pontifex: «Que la Verge Maria ens ajudi a seguir Jesús en el camí de la fe i de la caritat, el camí marcat des del nostre Baptisme» (8 de gener de 2017).

@Pontifex: «No hi pot haver veritable pau si cadascú reivindica sempre i només els seus drets, sense tenir cura del bé dels altres» (9 de gener de 2017).

es festes de Sant Antoni i Sant Sebastià

de la parròquia. Una tradició de 30 anys.

A Andorra la Vella, la Confraria d'Escudellaires d'Andorra la Vella va repartir a la plaça Guillemó unes 4.500 racions d'escudella. El temps amb sol i el lleuger augment de temperatures van animar la participació, i la tradicional missa i benedicció va anar a càrrec de Mn. Ramon Sàries, rector de Sant Esteve.

Com és tradició, a Canillo se celebrà la festivitat amb una missa, la benedicció d'animals i la Vianda de Sant Antoni, un àpat popular que va anar acompanyat d'un sorteig de lots de productes per recaptar fons per a la casa de colònies d'AINA. Mn. Ramon Rosell va estar present en les activitats després de l'Eucaristia, al peu del telecabina de Canillo, on es van repartir les racions d'escudella durant hores per tal que els esquiadors que acaben la jornada també puguin degustar el plat.

També a Sant Julià es va celebrar la festivitat de Sant Antoni a l'església parroquial, amb la concorreguda benedicció d'animals de companyia. Posteriorment, el 20 de gener se celebrà Sant Sebastià, on es van beneir els pans, se celebrà l'Assemblea de la Germandat, i per acabar Mn. Pepe Chisvert beneí l'escudella a la Plaça de la Germandat.

Com és habitual, a banda de l'escudella també s'han celebrat en molts indrets els tradicionals Encants de Sant Antoni, una subhasta en la qual la gent dels pobles pugna per productes diversos de la matança i del menjar. A Encamp, on fou molt concorreguda, amb els 24 lots venuts es van recaptar 1.685 euros, una xifra que la rectoria d'Encamp farà arribar a Càritas.

Festa de Sant Sebastià

Divendres 20, la ciutat de La Seu d'Urgell honora tradicionalment a Sant Sebastià.

És dia festiu i vot de poble. A les 11 del matí se celebrà la missa solemne a la Catedral, en honor del Sant, amb assistència del Germà Major i altres Germans, junta organitzativa i membres de la Germandat de Sant Sebastià, acompanyats de les autoritats i devots del poble. Al final de la missa hi hagué el cant dels goigs i repartiment dels panets beneïts. Tot seguit se celebrà la reunió de la Germandat a la sala d'actes de l'Ajuntament. També d'altres indrets celebren molt la festivitat de Sant Sebastià, al qual s'hi té molta devoció en els pobles pirinencs com a intercessor en el guariment de malalties infeccioses com la pesta.

Puja dels Encants solidaris a la parròquia d'Encamp

Els fidels van pelegrinar a l'ermita de Sant Sebastià d'El Gos a Ponts

Mn. Jaume Soy beneeix les viandes a Escaldes-Engordany

Mn. Pepe Chisvert beneïnt l'escudella de Sant Sebastià a Sant Julià de Lòria

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

6. ■ Dilluns (lit. hores: 1a setm.) [Gn 1,1-19 / Sl 103 / Mc 6,53-56]. Sant Pau Miki, prev. jesuïta japonès, i companys (franciscans, jesuïtes i laics), mrs. a Nagasaki (Japó, 1597).

7. ■ Dimarts [Gn 1,20-2,4a / Sl 8 / Mc 7,1-13]. Sant Ricard, rei d'Anglaterra; sant Teodor, mr.

8. ■ Dimecres [Gn 2,4b-9.15-17 / Sl 103 / Mc 7,14-23]. Sant Jeroni Emiliani (Venècia, 1486 - Somasca, 1537), prev. fund. somascos; santa Josefina Bakhita, vg.; santa Elisenda, vg.

9. ■ Dijous [Gn 2,18-25 / Sl 127 / Mc 7,24-30]. Sant Sabí, bisbe; sant Nicèfor, mr.

10. □ Divendres [Gn 3,1-8 / Sl 31 / Mc 7,31-37]. Sta. Escolàstica (s. V-VI), vg., germana de St. Benet; Sta. Sotera, vg. i mr.; St. Silvà, bisbe.

11. ■ Dissabte [Gn 3,9-24 / Sl 89 / Mc 8,1-10]. Mare de Déu de Lourdes, apareguda a la Cova de Massabielle (1858); sant Desideri, bisbe; santa Eloïsa, vg.

12. ■ Diumenge vinent, VI de durant l'any (lit. hores: 2a setm.) [Sir 15,16-21 / Sl 118 / 1C 2,6-10 / Mt 5,17-27 (o bé, més breu: 5,20-22a. 27-28.33-34a.37)]. Sta. Eulària (o Eulària), vg. i mr., patrona de Barcelona i cotitular de la catedral; St. Gaudenç o Gaudenci, bisbe; St. Damià, soldat mr.; beata Humbelina, viuda.

Diuenge V de durant l'any

COMENTARI

Vosaltres sou la sal de la terra i la llum del món

Fra Angelico, *El sermó de la muntanya*, fresc, s. xv. Museu del Convent de Sant Marc, Florència (Itàlia)

Retornats a Jerusalem, els desterrats la troben sense el resplendor promès i es pregunten si Déu s'ha oblidat del seu Poble o si no és tan poderós com creien. Llavors el profeta avisa: *Les vostres culpes han obert un esvoranc entre vosaltres i el vostre Déu (Is 59,1s).*

Com reparar l'esvoranc? *Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els pobres vagabunds.*

Predicant a Corint un home feble, esporuguit i tremolós, sense eloqüència ni saviesa, no té perspectives d'èxit.

Més encara: Pau *no va voler saber res més que Crist, i encara clavat a la Creu!*

Però de fet a Corint viu la seva més gran experiència missionera: perquè la força li ve del *poder convincent de l'Esperit.*

Perquè la vostra fe es fonamenti en el poder de Déu i no en saviesa d'homes.

Acabat el Sermó de la Muntanya, programa de Jesús, ara ensenya qui han de ser els seus anunciadors i testimonis. *Jesús diu als seus deixebles: «Vosaltres sou la sal de la terra. Vosaltres sou la llum del món.»*

Pels antics la *sal* i el *sol/llum* són coses de les que no es pot prescindir.

Sovint l'Indicatiu fa d'Imperatiu; així «*sou...*» vol dir «*heu de ser...*».

La sentència enceta la secció on Jesús reclama als seus que siguin *més justos que els mestres de la Llei i els fariseus.*

Si la sal ha perdut el gust, no serà bona per a res: l'autopreservació de la pròpia identitat no és de tancament sinó perquè fructifiqui el talent de l'opció cristiana.

El plural del «*Vosaltres sou...*» denota la preocupació eclesial de Mt.

Els qui de debò viuen les Benaurances són els qui realment esdevenen *sal de la terra i llum del món.*

▶ Lectura del llibre d'Isaïes (Is 58,7-10)

Diu el Senyor: «Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els pobres vagabunds, si algú no té roba, vesteix-lo; no els defugis, que són germans teus. Llavors esclatarà en la teva vida una llum com la del matí, i es tancaran a l'instant les teves ferides; tindràs per avantguarda la teva bondat, i per rereguarda, la glòria del Senyor. Quan invoquis el Senyor, ell et respondrà, quan cridis auxili, ell et dirà: «Aquí em tens.» Si no intentes de fer caure els altres, ni els assenyales amb el dit pronunciant un malefici, si dones el teu pa als qui passen gana i satisfàs la fam dels indigents, s'omplirà de llum la teva foscor, i el teu capvespre serà clar com el migdia.»

▶ Salm responsorial (111)

R. *L'home just és llum que apunta en la fosca.*

L'home just, compassiu i benigne, / és llum que apunta en la fosca. / Sortós l'home que presta de bon grat, / que disposa a consciència els seus afers. R.

El just no caurà mai, i deixarà un record inesborrable. / Viu sense por de les males noves, / se sent ferm confiant en el Senyor. R.

Té el cor incommovible, res no tem, / reparteix el que té, ho dona als pobres, / la seva bondat consta per sempre, / pot alçar el front amb dignitat. R.

▶ Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 2,1-5)

Germans, quan vaig venir a vosaltres no us vaig anunciar el misteri de Déu amb el prestigi de l'eloqüència i de la saviesa. Entre vosaltres no vaig voler saber res més que Jesucrist, i encara clavat a la creu. I em vaig presentar davant vostre feble, esporuguit i tremolós. En tot allò que us deia i us predicava no hi entraven paraules que s'imposessin per la seva saviesa, sinó pel poder convincent de l'Esperit, perquè la vostra fe no es fonamentés en la saviesa dels homes, sinó en el poder de Déu.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (Mt 5,13-16)

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Vosaltres sou la sal de la terra. Si la sal ha perdut el gust, amb què la tornarien salada? No serà bona per a res. La llençaran al carrer i que la gent la trepitgi. Vosaltres sou la llum del món. Un poble dalt d'una muntanya no es pot amagar. Tampoc, quan algú encén un llum, no el posa sota una mesura, sinó en un lloc alt, i fa llum a tots els qui són a casa. Igualment ha de resplendir la vostra llum davant la gent. Llavors, en veure el bé que heu obrat, glorificaran el vostre Pare del cel.»

▶ Lectura del libro de Isaías (Is 58,7-10)

Oráculo del Señor: Este es el ayuno que yo quiero: soltar las cadenas injustas, desatar las correas del yugo, liberar a los oprimidos, quebrar todos los yugos, partir tu pan con el hambriento, hospedar a los pobres sin techo, cubrir a quien ves desnudo y no desentender-te de los tuyos. Entonces surgirá tu luz como la aurora, enseguida se curarán tus heridas, ante ti marchará la justicia, detrás de ti la gloria del Señor. Entonces clamarás al Señor y te responderá; pedirás ayuda y te dirá: «Aquí estoy». Cuando alejes de ti la opresión, el dedo acusador y la calumnia, cuando ofrezcas al hambriento de lo tuyo y sacies al alma afligida, brillará tu luz en las tinieblas, tu oscuridad como el mediodía.

▶ Salmo responsorial (111)

R. *El justo brilla en las tinieblas como una luz.*

En las tinieblas brilla como una luz / el que es justo, clemente y compasivo. / Dichoso el que se apiada y presta, / y administra rectamente sus asuntos. R.

Porque jamás vacilará. / El recuerdo del justo será perpetuo. / No temerá las malas noticias, / su corazón está firme en el Señor. R.

Su corazón está seguro, sin temor. / Reparte limosna a los pobres; / su caridad dura por siempre / y alzarà la frente con dignidad. R.

▶ Lectura de la primera carta de san Pablo a los Corintios (1Cor 2,1-5)

Yo mismo, hermanos, cuando vine a vosotros a anunciaros el misterio de Dios, no lo hice con sublime elocuencia o sabiduría, pues nunca entre vosotros me precié de saber cosa alguna, sino a Jesucristo, y este crucificado. También yo me presenté a vosotros débil y temblando de miedo; mi palabra y mi predicación no fue con persuasiva sabiduría humana, sino en la manifestación y el poder del Espíritu, para que vuestra fe no se apoye en la sabiduría de los hombres, sino en el poder de Dios.

▶ Lectura del santo evangelio según san Mateo (Mt 5,13-16)

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «Vosotros sois la sal de la tierra. Pero si la sal se vuelve sosa, ¿con qué la salarán? No sirve más que para tirarla fuera y que la pise la gente. Vosotros sois la luz del mundo. No se puede ocultar una ciudad puesta en lo alto de un monte. Tampoco se enciende una lámpara para meterla debajo del celmín sino para ponerla en el candelero y que alumbré a todos los de casa. Brille así vuestra luz ante los hombres, para que vean vuestras buenas obras y den gloria a vuestro Padre que está en los cielos.»